

Andrea Tršová: Giulianiho politika nulové tolerance a její účinnost

(bakalářská diplomová práce, letní semestr 2011)

(oponentský posudek vypracoval Miloš Calda)

Charakteristika práce:

Andrea Tršová si zvolila velice zajímavé a slibné téma: přístup ke kriminalitě, který zavedl newyorský primátor Rudolph Giuliani v 90. letech 20. století. Giuliani byl zvolen za Republikánskou stranu, která má spíše konservativní orientaci. Zatímco Demokráté mají sklon přičítat zločinnost společenským podmínkám, jsou přesvědčeni, že jedinec je formován prostředím, v němž žije, američtí konservativci se kloní k opačnému pojetí: člověk má odpovědnost za své činy a musí za ně nést důsledky. Giuliani se stal newyorským primátorem v roce 1994, vedením policie (NYPD) pověřil Williama Brattona, který se energicky pustil do radikální reformy newyorské policie. Vyšli přitom ze studie proslulého amerického konservativního politologa Jamese Q. Wilsona (dnes působí na Pepperdine University v Kalifornii), který v jedné kapitole své práce *On Character: Essays by James Q. Wilson* formuloval teorii „rozbitých oken“, podle níž závažné trestné činy jsou často páčány v prostředí, které je úřady zanedbáváno či beztrestně znešvařováno (graffiti, špína v ulicích, rozbité sklo např. na autobusových zastávkách), a v němž jsou beztrestně páčány drobnější přestupky (například zvyk černých pasažérů přeskakovat turnikety v newyorském metru). Giuliani i Bratton tvrdili, prudké snížení kriminality v New Yorku, k němuž za Giulianiho primátorství došlo, je výsledkem tvrdšího a důslednějšího boje s kriminalitou, včetně boje s drobnějšími delikty. Toto tvrzení bylo z různých stran kritizováno. Zatímco Giulianiho a Brattona můžeme kritizovat za samochválu, nelze zapomínat, že Giuliani i James Q. Wilson nejsou politickými neutrály. Kritikové se na ně zaměřili zajisté i proto, že Giuliani i Wilson jsou předními osobnostmi konservativní teorie a praxe v USA. Autorka velice pěkně a na základě mnoha relevantních pramenů probírá jednotlivé argumenty, její závěry zde nechci opakovat. Ve své bakalářské tezi prokázala, že umí kvalitně pracovat s akademickými zdroji.

Poznámky a připomínky:

Autorka se mohla zmínit o tom, že Bratton v roce 1996 rezignoval kvůli některým nesrovnalostem (sporná nakladatelská smlouva, hrazení soukromých cest z veřejných prostředků). Nepříliš slavně opouštěl svůj post i Brattonův nástupce Bernard Kerik.

Za zmínku stojí i ostrá kritika politiky nulové tolerance, s níž přišel známý veřejný intelektuál Noam

Chomsky, který zejména kritizoval plány na vypovězení „obtížných individuů“ z New Yorku respektive jejich odsunutí za náhradu.

Autorka na několika místech uvádí, že k poklesu kriminality v New Yorku přispěl i pokles obliby cracku. Mohla uvést i důvody, které k tomuto poklesu vedly.

V předložené bakalářské diplomové práci autorka přináší rozbor hlavních kritických interpretací poklesu kriminality v USA a specificky v New Yorku. Mohla kriticky prozkoumat i další verzi, totiž tvrzení hlavních aktérů nových postupů vůči kriminalitě a reformy newyorské policie, Giulianiho a Brattona. Co když měli Giuliani s Brattonem (a potažmo i James Q. Wilson) pravdu? Diskuse o této možnosti by se mohla odehrát při ústní obhajobě.

Hodnocení a závěr:

Předložená práce je velice dobře napsaná, promyšlená, erudovaná, v kontextu jiných bakalářských tezí vysoce nadprůměrná. Navrhuji hodnotit stupněm 1 (výborně).

.....

(doc. M. Calda)

V Praze, dne 5. června 2011.